

پیش‌بینی رضایت زناشویی و تعهد زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب در زوجین

منیره شاه‌بختی^۱، فاطمه زم^۲، سمیه شعبانی^۳

^۱ کارشناس ارشد روانشناسی شخصیت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد البرز- ایران .
^۲ دکتری روانشناسی عمومی عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد البرز- ایران.
^۳ دکتری روانشناسی تربیتی عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد البرز - ایران.

نام نویسنده مسئول:

منیره شاه‌بختی

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۷/۲۳

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۹/۲۹

چکیده

هدف از این پژوهش بررسی پیش‌بینی رضایت زناشویی و تعهد زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب در زوجین بود. روش پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش کلیه زنان و مردان متأهل شهر اشتهارد در سال ۱۳۹۹ بودند. حجم نمونه ۱۵۰ نفر از این افراد بر اساس فرمول پلنت از تاپاکینگ، فیدل و اولمن (۲۰۰۷) و به شیوه نمونه‌گیری در دسترس (اجرای آنلاین) انتخاب و به پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ (MSQE) السون، فورنیر و دراکن (۱۹۸۷)، سیاهه تعهد زناشویی (DCI) آدامز و جونز (۱۹۹۷)، مقیاس سبک‌های دلبستگی بزرگسالان (AAS) کولینز و رید (۱۹۹۰) و سیاهه اضطراب بک (BAI) بک، اپستین، براون و استر (۱۹۸۸) پاسخ دادند. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندمتغیره تحلیل شد. یافته‌ها نشان داد که بین سبک‌های دلبستگی و اضطراب با رضایت زناشویی و تعهد زناشویی رابطه معناداری وجود دارد ($P < 0/01$). نتایج نشان داد که ضریب همبستگی چندگانه بین سبک‌های دلبستگی و اضطراب با رضایت زناشویی برابر ۰,۶۲۴ است و همچنین نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نیز آشکار کرد که ۴۱/۲ درصد واریانس رضایت زناشویی به وسیله سبک‌های دلبستگی و اضطراب تبیین می‌شود. بر اساس یافته‌ها ضریب همبستگی چندگانه بین سبک‌های دلبستگی و اضطراب با تعهد زناشویی برابر ۰,۴۵۹ است که نتیجه‌ی تحلیل رگرسیون چندگانه نیز آشکار کرد که ۲۱ درصد از تعهد زناشویی به وسیله‌ی سبک‌های دلبستگی و اضطراب تبیین می‌شود. طبق یافته‌های این پژوهش دلبستگی ایمن با ضریب بتای ۰,۵۵۲ و دلبستگی ناایمن دوسوگرای اضطرابی با ضریب بتای ۰,۴۲۴- و دلبستگی ناایمن اجتنابی با ضریب بتای ۰,۱۸۶- و اضطراب با ضریب بتای ۰,۴۴۲ می‌توانند رضایت زناشویی و تعهد زناشویی را پیش‌بینی کنند که قوی‌ترین متغیر پیش‌بین دلبستگی ایمن می‌باشد، بنابراین یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که سبک‌های دلبستگی و اضطراب نقش مهمی در پیش‌بینی رضایت زناشویی و تعهد زناشویی دارند.

واژگان کلیدی: رضایت زناشویی، تعهد زناشویی، سبک‌های دلبستگی، اضطراب.

مقدمه

در یک رابطه زناشویی بهنجار، فرآیند تحول روانی زن و شوهر و چرخه تحول خانواده به وسیله تعاملات سازنده زوجین گسترش می‌یابد و هنجارهای اجتماعی به آن عمومیت می‌بخشند (سیونک و گاریپ^۱، ۲۰۱۰). یکی از عواملی که نقش مهمی در ثبات و پایداری زندگی زناشویی زوجین دارد رضایت زناشویی است (جانفرا، رایت و نوگوچی^۲، ۲۰۱۹). رضایت زناشویی، میزان احساس خشنودی زوج از برآورده شدن نیازهای توسط شریک وی تعریف شده است. به عبارت دیگر، رضایت زناشویی به عنوان احساس عینی از رضایت، خرسندی و لذت تجربه شده زن و شوهر با توجه به تمام جنبه‌های جنسی، عاطفی و روانشناختی رابطه زناشویی تعریف شده است (صلایانی، اصغری آباد، رسول زاده طباطبایی و عباس‌زاده روگوشویی، ۱۳۹۹، ص ۲۴). بر اساس نتایج یک پژوهش، بین رضایت زناشویی و تعهد زناشویی رابطه وجود دارد (هائو، جیانگ و وانگ^۳، ۲۰۱۹). خانواده به عنوان یک واحد اجتماعی، عاطفی و شکل‌دهنده‌ی شخصیت آدمی با پیوند زناشویی زن و مرد و ازدواج آنها با هم شکل می‌گیرد (بئان، لیدرمن، هیگنبوثن و گالیهر^۴، ۲۰۲۰). بر این اساس، نیاز به برقراری ارتباط توأم با صمیمت (پولتی^۵ و همکاران، ۲۰۱۹؛ لوفورد، استرولوگو، رامی، لیندن آندرسون^۶، ۲۰۲۰) و عشق از اساسی‌ترین دلایلی است که زن و مرد را به سوی انتخاب و پیوند زناشویی با هم می‌کشاند (وولس و مارک^۷، ۲۰۲۰؛ لی، ژائو، فانگ و کائو^۸، ۲۰۲۰). لذا با شروع ازدواج و تشکیل رابطه زناشویی، رضایت زناشویی^۹ تبدیل به متغیری مهم در رابطه یا کیفیت ازدواج می‌شود (صلایانی، اصغری آباد، رسول زاده طباطبایی و عباس‌زاده روگوشویی، ۱۳۹۹). رضایت زناشویی سنگ بنای خانواده مستحکم است به طوری که در محیط گرم آن، انسان‌ها به رشد و بالندگی می‌رسند. رضایت زناشویی، میزان احساس خشنودی زوج از برآورده شدن نیازهای توسط شریک وی تعریف می‌شود. انطباق بین وضعیت موجود با واقعیت مواد انتظار و شرایط فرد در ارتباط زناشویی مطابق با شرایطی است که مورد انتظار اوست (مرتضی، قربانی، علی بیگی، میرآخورلو و ارجنه، ۱۳۹۷). تعهد زناشویی مفهومی مهم در پایداری و سلامت نظام خانواده است (شیخ الاسلامی، خداکریمی و داداش زاده، ۱۳۹۶). تعهد شخصی به معنی علاقه و تمایل فرد برای تداوم رابطه زناشویی است که مبتنی بر جاذبه و رضایت زناشویی است. این تعهد منعکس کننده تلقی‌های فرد نسبت به شریک زندگی و رابطه‌اش و همین‌طور میزان اهمیت رابطه برای هویت فرد است. تعهد اخلاقی اشاره به تعهدی دارد که زوجین احساس می‌کنند که باید در رابطه باقی بمانند. ارزش‌ها و باورهای بنیادین فرد درباره مسیر رفتار صحیح در رابطه، بر محوریت تعهد اخلاقی قرار دارد و تعهد ساختاری به این معناست که فرد احساس می‌کند به دلیل عوامل خارجی باید در رابطه باقی بماند (یوسفی، کریمی‌پور و امانی، ۱۳۹۶). از آنجایی که رضایت زناشویی و تعهد زناشویی رابطه نزدیکی باهم دارند (هائو، جیانگ و وانگ، ۲۰۱۹)، متغیرهایی که بتواند رضایت زناشویی را پیش‌بینی کند توان پیش‌بینی تعهد زناشویی زوجین را نیز دارند. یکی از پیش‌بین‌های رضایت زناشویی، سبک دلبستگی^{۱۰} زوجین است (بیرامی، فهیمی، اکبری و امیری پیچاکالایی، ۱۳۹۱). دلبستگی نحوه تأثیر ویژگی‌های فردی را بر عملکرد افراد توصیف می‌کند و توضیح می‌دهد که چگونه فرایندهای دلبستگی بر عملکرد افراد تأثیر می‌گذارد و نقش تنظیم‌کننده‌ای در روابط عاشقانه و شاید مشکلات زناشویی و سلامت خانواده ایجاد می‌کند. در نظریه بالبی، کیفیت دلبستگی از طریق الگوهای شناختی و فعال درونی به بروز دادن یا ندادن اختلالات هیجانی منجر می‌شود (کندی، بتز، دون، سونوگا-بارکه و آندروود^{۱۱}، ۲۰۱۵). عوامل مختلفی با رضایت زناشویی در ارتباط است که یکی از متغیرهایی که می‌تواند با رضایت زناشویی در ارتباط باشد تعهد زناشویی^{۱۲} است (سیتیر^{۱۳} و همکاران،

1. Sevinc, & Garip

2. Jeanfreau, Wright & Noguchi

3. Hou, Jiang & Wang

4. Bean, Ledermann, Higginbotham & Galliher

5. Poletti, B.,

6. Lawford, Astrologo, Ramey & Linden-Andersen

7. Vowels & Mark

8. Li, Zhou, Fang & Cao

9. marital satisfaction

10. attachment styles

11. Kennedy, Betts, Dunn, Sonuga-Barke & Underwood

12. marital commitment

13. Seiter

۲۰۲۰). تعهد زناشویی حدی است که در آن افراد دیدگاه بلند مدتی در مورد ازدواجشان دارند؛ برای رابطه‌شان فداکاری می‌کنند؛ برای حفظ، تقویت و همبستگی اتحادشان گام برمی‌دارند و با همسرشان حتی هنگامی که ازدواجشان پاداش دهنده نیست؛ می‌مانند(زارع گاریزی، ابراهیمی مقدم و ابوالمعالی، ۱۳۹۹). رضایت زناشویی و تعهد زناشویی دو متغیر همبسته و تاثیرگذار بر روی هم‌دیگر هستند، لذا شناسایی عوامل موثر بر آنها می‌تواند منجر به بهبود روابط زناشویی در زندگی زوجین شوند. بر اساس نتایج پژوهش‌ها، بین تعهد زناشویی و سبک‌های دلبستگی^{۱۴} و تعهد زناشویی رابطه وجود دارد(احسان نیا رمی، حیدری، زارع بهرام‌آبادی و داوودی، ۱۳۹۸). تلاش‌های زیادی در زمینه تشخیص عوامل مؤثر بر رضایت زناشویی و پیامدهای آن بر زندگی فردی و جمعی انسان‌ها انجام شده است. رضایت زناشویی علاوه بر اثرات فردی، پیامدهای اجتماعی مهمی نیز به همراه دارد که می‌تواند سلامت فرد و جامعه را تضمین نماید. در مقابل، وجود نارضایتی زناشویی، با ایجاد بدبینی در زوجین در طولانی مدت می‌تواند پایه‌های زندگی زناشویی را متزلزل سازد(حق‌شناس و باباخانی، ۱۳۹۶). از طرفی، تعهد زناشویی نیز نقش مهمی در بهبود روابط زوجین و ثبات زناشویی زوجین دارد. زمانی که زوجین انتظارات یکدیگر را برآورده کرده و جنبه‌های مثبت رابطه آنها بیش از جنبه‌های منفی باشد، احساس رضایتمندی بیشتری کرده و در نتیجه از تعهد و پایبندی بالاتری برخوردار می‌گردند(یوسفی، کریمی‌پور و امانی، ۱۳۹۶). همچنین سبک‌های دلبستگی نقش مهمی در تعهد زناشویی زوجین دارد. سبک دلبستگی یکی از عوامل شخصی اثرگذار بر تعهد زناشویی و کم و کیف آن خواهد بود. در واقع نظریه دلبستگی نحوه تأثیر ویژگی‌های فردی بر عملکرد رابطه را توصیف می‌کند و همین‌طور توضیح می‌دهند چطور سبک‌های دلبستگی رابطه‌ای خاص، عملکرد را تحریک می‌کند. این نظریه به فرایندهای بین فردی و رفتار در ارتباط نیز می‌پردازد. نظریه دلبستگی به ما کمک می‌کند که پاسخ‌های بین فردی افرادی که سبک‌های دلبستگی متفاوتی دارند را بدانیم (هادی، اسکندری، سهرابی، معتمدی و فرخی، ۱۳۹۵). افزون بر سبک‌های دلبستگی که نقش مهمی در ایجاد رضایت و تعهد زناشویی زوجین دارد، اختلالات روانشناختی همچون اضطراب نیز از پیش‌بینی کننده‌های رضایت و تعهد زناشویی هستند(هدایتی و صابری، ۱۳۹۳). نظریه دلبستگی بر روابط اولیه در محیط خانواده تأکید دارد و آن را بر روابط بعدی مؤثر می‌داند(بورگر، مورتیمر و جانسون^{۱۵}، ۲۰۲۰). بر اساس این نظریه سبک‌های دلبستگی به عنوان عوامل پایداری و چند نسلی تلقی^{۱۶} کرده و بیان می‌کنند که چگونه خانواده مبدأ شخص می‌تواند بر روابط زناشویی او اثرگذار باشد(واگنر، ماتسون، داویلا، جانسون و کامرون^{۱۷}، ۲۰۲۰). همچنین داشتن سبک دلبستگی ایمن^{۱۸} که نقش مهمی در ایجاد رضایت زناشویی و تعهد زناشویی دارد(ویجایا و ویدیانینگسی^{۱۹}، ۲۰۲۰)، اما مشکلات روانشناختی همچون اضطراب^{۲۰} می‌تواند زمینه ساز مشکلاتی همچون نارضایتی زناشویی و عدم تعهد به زندگی زناشویی در زوجین باشد(فو، ویله، وی، ژو و اسچوارزر^{۲۱}، ۲۰۲۰). اضطراب به عنوان مهمترین اختلال روانشناختی منجر به بروز بسیاری از مشکلات زناشویی و روانشناختی در افراد می‌شوند (دمیر و بوزکورت^{۲۲}، ۲۰۲۰). اضطراب تشویشی فراگیر، ناخوشایند و مبهم است و هشداری است که فرد را گوش به زنگ می‌کند؛ یعنی فرد را متوجه می‌کند که خطری در راه است و باعث می‌شود فرد بتواند برای مقابله با خطر اقدام کند. اضطراب به عنوان تجربه ذهنی و انگیزشی خودکار نگرانی و تنش تعریف شده است(اختر، هروینک و فایزی^{۲۳}، ۲۰۱۹). افرادی که اضطراب بالایی دارند، در کنار تجربه اضطراب نشانگان افسردگی را نیز تجربه می‌کنند(جونگه و پرینز^{۲۴}، ۲۰۱۹).

با توجه به آنچه گفته شد شناخت عوامل موثر بر رضایت و تعهد زناشویی در زوجین دارای اهمیت و ضرورت خواهد بود. در این پژوهش بر نقش پیش‌بینی کننده سبک‌های دلبستگی به عنوان پایه‌های تحولی و اضطراب به عنوان یک عامل

¹⁴. attachment styles¹⁵. Burger, Mortimer & Johnson¹⁶. multigenerational transmission process¹⁷. Wagner, Mattson, Davila, Johnson & Cameron¹⁸. secure attachment style¹⁹. Wijaya & Widyaningsih²⁰. anxiety²¹. Fu, Wilhelm, Wei, Zhou & Schwarzer²². Demir & Bozkurt²³. Akhtar, Herwig & Faize²⁴. Junge & Prinz

روانشناختی آسیب‌زا بر کارکردهای زناشویی (رضایت و تعهد) تاکید شده است. روانشناسان و مشاوران بالینی از نتایج این پژوهش می‌توانند در راستای تحکیم بنیان خانواده و بهبود کارکردهای زناشویی همچون رضایت زناشویی و تعهد زناشویی از نتایج این پژوهش استفاده کنند. در مجموع با توجه به آنچه گفته شد، سبک‌های دلبستگی و اضطراب نقش مهمی در پیش‌بینی رضایت و تعهد زناشویی دارند، اما آنچه به عنوان خلاء پژوهش پیش رو مطرح می‌باشد این است که در پژوهش‌های قبلی نقش سبک‌های دلبستگی و اضطراب در یک پژوهش واحد مشخص نشده است. در جهت رفع این خلاء پژوهشی این سوال مطرح می‌شود که: آیا رضایت زناشویی و تعهد زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب در زوجین قابل پیش‌بینی است؟

روش پژوهش

تحقیق حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بود. روش همبستگی یک طرح تحقیق غیر آزمایشی است که در این نوع تحقیق رابطه میان متغیرها بر اساس هدف پژوهش تحلیل گردیده و جامعه آماری پژوهش کلیه زنان و مردان متاهل شهر اشتهارد در سال ۱۳۹۹ که حداقل شش ماه الی یک سال از تاریخ ازدواج آنها گذشته بوده و به روش نمونه‌گیری در دسترس و بر طبق فرمول $n=50+8m$ از تاپاکینگ، فیدل، و اولمن^{۲۵} (۲۰۰۷) حجم نمونه ۹۸ نفر برآورد. با توجه به اینکه ریزش احتمالی برخی پرسشنامه‌ها و مخدوش بودن برخی از آنها وجود داشت حجم نمونه ۱۵۰ نفر در نظر گرفته شد. **ملاک‌های ورود** رضایت آگاهانه افراد آزمودنی برای شرکت در پژوهش، حداقل شش ماه الی یک سال از ازدواج فرد گذشته باشد، عدم سابقه طلاق در افراد شرکت کننده **ملاک‌های خروج** ابتلا به بیماری‌های جسمی خاص بر اساس گزارش خود فرد، ابتلا به بیماری‌های روانشناختی خاص بر اساس گزارش خود فرد

ابزار پژوهش

پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ (MSQE) السون، فورنیر و دراکمن (۱۹۸۷)

این پرسشنامه تک عاملی شامل ۱۰ سوال است. پرسش‌ها به صورت پنج گزینه‌ای نمره‌گذاری می‌شود به این صورت که کاملاً موافق ۵ نمره، موافقم ۴ نمره، نه موافقم و نه مخالفم ۳ نمره، مخالفم ۲ نمره و کاملاً مخالفم ۱ نمره تعلق می‌گیرد. به سوالات ۱، ۳، ۵، ۸، ۹ نمره‌گذاری معکوس صورت می‌گیرد به این صورت که به کاملاً موافقم ۱ نمره، موافقم ۲ نمره، نه موافقم و نه مخالفم ۳ نمره، مخالفم ۴ نمره و کاملاً مخالفم ۵ نمره تعلق می‌گیرد. روایی سازه پرسشنامه با همبستگی گویه-مقیاس نشان داد که دامنه نمرات همبستگی بین ۰/۲۱ تا ۰/۵۰ و معنی‌دار در ۰/۰۵ به دست آمده است که نشان دهنده روایی سازه است (عرب علیدوستی، نخعی و خانجانی، ۱۳۹۴). همچنین بر روی زنان مبتلا به دیابت آلفای کرونباخ ۰/۹۱ به دست آمده است که نشان دهنده پایایی بسیار خوب پرسشنامه رضایت زناشویی است (اسدپور و ویسی، ۱۳۹۷). در پژوهش حاضر روایی پرسشنامه به روش تحلیل عاملی بررسی و مقدار خطای ریشه‌ی مجذور میانگین تقریب (RMSEA) ۰/۰۶۶ به دست آمد. همچنین برای بررسی پایایی پرسشنامه از آلفای کرونباخ استفاده و ضریب کل سوالات ۰/۹۱ محاسبه شد.

سیاهه تعهد زناشویی (DCI) آدامز و جونز (۱۹۹۷)

این سیاهه شامل ۴۴ سوال که سه مولفه تعهد شخصی با سوالات ۲۴، ۲۵، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۴۰ و ۴۱؛ تعهد اخلاقی با سوالات ۱، ۴، ۸، ۹، ۱۰، ۱۳، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲ و ۲۶؛ تعهد ساختاری با سوالات ۲، ۳، ۵، ۶، ۷، ۱۱، ۱۲، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۲۳، ۳۳، ۳۹، ۴۲، ۴۳ و ۴۴ را اندازه‌گیری می‌کند (هویه، فریتسجه و کورانی^{۲۶}، ۲۰۱۸). این سیاهه بر اساس طیف لیکرت ۵ درجه‌ای نمره‌گذاری می‌شود به این صورت که خیلی موافقم ۵ نمره، موافقم ۴ نمره، نظری ندارم ۳ نمره، مخالفم ۲ نمره و خیلی مخالفم ۱ نمره تعلق می‌گیرد. نمره‌ی بالاتر در این سیاهه به معنای تعهد زناشویی بالاتر است. سوالات ۱۱، ۱۲، ۱۶، ۲۳، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۲، ۳۴، ۳۵، ۳۶ و ۳۸ به طور معکوس نمره‌گذاری می‌گردد به این صورت که خیلی

²⁵. Tabachnick, Fidell & Ullman

²⁶. Hoppe, Fritsche & Koranyi

موافقم ۱ نمره، موافقم ۲ نمره، نظری ندارم ۳ نمره، مخالفم ۴ نمره و خیلی مخالفم ۵ نمره داده می‌شود. در این سیاهه بالاترین نمره‌ای که فرد می‌تواند اخذ نماید برابر با ۱۷۲ و پایین‌ترین نمره ۴۴ می‌باشد. اخذ نمره نزدیک به ۱۷۲ نشان دهنده تعهد بالا و اخذ نمره نزدیک به ۴۴ نشان دهنده سطح تعهد پایین می‌باشد (هادی، اسکندری، سهرابی، معتمدی و فرخی، ۱۳۹۵). در یک پژوهش پایایی سیاهه با آلفای کرونباخ بررسی و ضرایب برای تعهد شخصی ۰/۸۱، تعهد اخلاقی ۰/۷۵ و تعهد ساختاری ۰/۷۲ به دست آمده است (زارع گاریزی، ابراهیمی مقدم و ابوالمعالی، ۱۳۹۹). در پژوهش بر روی معلمان زن متأهل شهر همدان پایایی این سیاهه از طریق محاسبه‌ی ضریب آلفای کرونباخ، ۰/۹۵ به دست آمد (مومنی، کاوسی امید و امانی، ۱۳۹۵) در پژوهش حاضر روایی سیاهه به روش تحلیل عاملی بررسی و مقدار خطای ریشه‌ی مجذور میانگین تقریب (RMSEA) ۰/۰۶۱ به دست آمد. همچنین برای بررسی پایایی سیاهه از آلفای کرونباخ استفاده و ضریب کل سوالات ۰/۸۱ محاسبه شد.

مقیاس سبک‌های دلبستگی بزرگسالان (AAS) کولینز و رید (۱۹۹۰)

این مقیاس ۱۸ سوال و سه زیر خرده مقیاس شامل دلبستگی ایمن با سوالات ۱، ۶، ۸، ۱۲، ۱۳ و ۱۷؛ دلبستگی ناایمن دوسوگرای اضطرابی با سوالات ۳، ۴، ۹، ۱۰، ۱۱ و ۱۵؛ دلبستگی ناایمن اجتنابی با سوالات ۲، ۵، ۱۴، ۱۶، ۱۷ و ۱۸ را اندازه‌گیری می‌کند (خانجانی، قنبری و نعیمی، ۱۳۹۸). سوالات مقیاس توسط علامت گذاری روی یک مقیاس ۵ درجه‌ای از نوع لیکرت شامل کاملاً مخالفم نمره ۱، تا حدودی مخالفم نمره ۲، نه مخالف و نه موافق نمره ۳، تا حدودی موافق نمره ۴ و کاملاً موافق نمره ۵ نمره‌گذاری می‌شود (فوجشوبر، هیبلر-راگر، کریس، کاپفامر و اونتراینر، ۲۰۱۹). روایی سازه مقیاس توسط سازندگان آن بررسی و همبستگی معنی‌داری بین خرده مقیاس‌های آن با نمره کل وجود داشت که نشان دهنده روایی سازه مقیاس است (کولینز و رید، ۱۹۹۰). روایی همگرایی مقیاس سبک‌های دلبستگی با اعتیاد به اینترنت تایید شده است (ایچنبرگ، سچوت، دکر و سیندلار^{۲۷}، ۲۰۱۷). ضریب پایایی بازآزمایی این آزمون توسط کولینز و رید (۱۹۹۰) برای هر یک از سه زیر مقیاس ایمن، اجتنابی و دوسوگرا به ترتیب، ۰/۶۸، ۰/۷۱ و ۰/۵۲ گزارش شده است. در داخل ایران پایایی آزمون با ضریب آلفای کرونباخ برای دلبستگی ایمن ۰/۸۹، دلبستگی ناایمن دوسوگرای اضطرابی ۰/۷۷ و دلبستگی ناایمن اجتنابی ۰/۸۱ گزارش شده است (رضایی جمالویی، حسنی و نورمحمدی نجف‌آبادی، ۱۳۹۸) در پژوهش حاضر روایی مقیاس به روش تحلیل عاملی بررسی و مقدار خطای ریشه‌ی مجذور میانگین تقریب (RMSEA) ۰/۰۷۲ به دست آمد. همچنین برای بررسی پایایی مقیاس از آلفای کرونباخ استفاده و ضریب کل سوالات ۰/۷۳ محاسبه شد.

سیاهه اضطراب بک (BAI) بک، اپستین، براون و استر (۱۹۸۸)

این سیاهه تک عاملی و بدون خرده مقیاس می‌باشد و شامل ۲۱ سوال است. شیوه نمره‌گذاری در طیف ۴ درجه‌ای صورت می‌گیرد به این صورت که اصلاً صفر نمره، خفیف (زیاد ناراحت‌م نکرده است) ۱ نمره، متوسط (خیلی ناخوشایند بود اما تحمل کردم) ۲ نمره و شدید (نمی‌توانستم آن را تحمل کنم) ۳ نمره تعلق می‌گیرد (هولفودت^{۲۸} و همکاران، ۲۰۱۹). نمره پرسشنامه در دامنه صفر تا ۶۳ به دست می‌آید. نمره صفر تا ۹ اضطراب بهنجار، ۱۰ تا ۱۸ اضطراب خفیف تا متوسط، ۱۹ تا ۲۹ اضطراب متوسط تا شدید و ۳۰ تا ۶۳ به عنوان اضطراب شدید دسته بندی می‌شود (جولیان^{۲۹}، ۲۰۱۱؛ به نقل از چوی^{۳۰} و همکاران، ۲۰۱۹). نقطه برش پرسشنامه نمره ۲۲ و بیشتر از آن است (کوواسویک^{۳۱} و همکاران، ۲۰۲۰). در پژوهش حاضر روایی مقیاس به روش تحلیل عاملی بررسی و مقدار خطای ریشه‌ی مجذور میانگین تقریب (RMSEA) ۰/۰۷۹ به دست آمد. همچنین برای بررسی پایایی مقیاس از آلفای کرونباخ استفاده و ضریب کل سوالات ۰/۷۵ محاسبه شد.

27. Eichenberg, Schott, Decker & Sindelar

28. Høifødt

29. Julian

30. Choi

31. Kovacevic

روش اجرای پژوهش

روش جمع‌آوری و گردآوری اطلاعات در بعد کتابخانه‌ای با استفاده بررسی ادبیات تحقیق از مقالات علمی و پژوهشی در داخل کشور نمایه‌ی مگیران، پایگاه جهاد دانشگاهی و نورمگز و غیره و همچنین برای منابع لاتین از مقالات علمی و پژوهشی نمایه در سایت گوگل اسکولار^{۳۲} استفاده شد. به این صورت که مقیاس‌ها به صورت آنلاین طراحی و لینک آن در اختیار صفحات شبکه‌های اجتماعی مجازی زنان و مردان شهر اشتهارد قرار داده شد تا با کمک آنان زنان و مردان متاهل به سوالات پژوهش پاسخ دهند. در هنگام اجرا به آنان اعلام شد که به عنوان سپاسگزاری از شرکتشان در تکمیل پرسشنامه‌ها، کسانی که مایل باشند از نتایج آزمونشان مطلع گردند، می‌توانند نام و یا نام مستعاری از خود در پرسشنامه درج کنند تا محقق آنها را از نتایج مطلع سازد. سپس بر اساس دستورالعملی که در بالای پرسشنامه‌ها نوشته شده بود از زنان و مردان خواسته شد تمامی سوالات را به دقت بخوانند تا حد امکان سوالی را بی‌پاسخ نگذارند. دوره نمونه‌گیری و اجرای ابزار نزدیک به ۱۰ روز از تاریخ ۱۳۹۹/۰۴/۰۱ تا ۱۳۹۹/۰۴/۱۰ به طول انجامید. بعد از گردآوری داده‌های حاصل از پرسشنامه‌ها، پاسخ‌های افراد نمونه با روش‌های آماری مناسب تحلیل گردید.

تجزیه و تحلیل آماری

جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها در سطح توصیفی و استنباطی عمل شد. در سطح توصیفی جهت سنجش متغیرهای تحقیق از میانگین و انحراف معیار استفاده شد. مفروضه‌های تحقیق شامل آزمون کلموگروف اسمیرنوف^{۳۳} برای نرمال بودن توزیع نمرات، آزمون دوربین واتسون برای آزمون استقلال خطاها، آزمون ضریب تحمل^{۳۴} و تورم واریانس^{۳۵} برای بررسی عدم همخطی چندگانه^{۳۶} بود. در سطح استنباطی جهت بررسی روابط بین متغیرها در صورت نرمال بودن داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندمتغیره با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۴ استفاده شد.

یافته‌ها

یافته‌های جمعیت‌شناختی

جدول ۱ توصیف ویژگی جمعیت شناختی سن افراد نمونه

سن	فراوانی	درصد
۲۸-۱۹	۸	۵/۳
۳۸-۲۹	۴۸	۳۲
۴۸-۳۹	۶۶	۴۴
۵۸-۴۹	۲۴	۱۶
۶۸-۵۹	۴	۲/۷
جمع	۱۵۰	۱۰۰

جدول ۱ توصیف ویژگی جمعیت شناختی سن افراد نمونه را نشان می‌دهد. پایین‌ترین فراوانی مربوط به ۵۹ تا ۶۸ سال با ۴ فراوانی و ۲/۷ درصد بود. و بیشترین فراوانی مربوط به سنین ۳۹ تا ۴۸ سال با ۶۶ فراوانی و ۴۴ درصد بود.

³². google scholar

³³. Kolmogrov Smirnov

³⁴. Tolerance

³⁵. variance inflation factor (VIF)

³⁶. multicollinearity

جدول ۲ توصیف ویژگی جمعیت شناختی شغل افراد نمونه

شغل	فراوانی	درصد
خانه دار	۱۰۰	۶۶/۷
کارمند	۳۸	۲۵/۳
پاره وقت	۱۲	۸
جمع	۱۵۰	۱۰۰

جدول ۲ توصیف ویژگی جمعیت شناختی شامل شغل افراد نمونه را نشان می‌دهد که ۱۰۰ نفر (۶۶/۷ درصد) خانه‌دار، ۳۸ نفر (۲۵/۳ درصد) کارمند و ۱۲ نفر (۸ درصد) شاغل پاره وقت بودند.

جدول ۳ توصیف ویژگی جمعیت شناختی تعداد فرزند افراد نمونه

تعداد فرزند	فراوانی	درصد
بدون فرزند	۹	۶
یک فرزند	۳۴	۲۲/۷
دو فرزند	۷۲	۴۸
سه فرزند و بیشتر	۳۵	۲۳/۳
جمع	۱۵۰	۱۰۰

جدول ۳ توصیف ویژگی جمعیت شناختی شامل تعداد فرزند افراد نمونه را نشان می‌دهد که ۹ نفر (۶ درصد) بدون فرزند، ۳۴ نفر (۲۲/۷ درصد) دارای یک فرزند، ۷۲ نفر (۴۸ درصد) دارای دو فرزند و ۳۵ نفر (۲۳/۳ درصد) دارای سه فرزند و یا بیشتر بودند.

جدول ۴ توصیف ویژگی جمعیت شناختی تعداد سال‌های گذشته از ازدواج افراد نمونه

سال‌های گذشته از ازدواج	فراوانی	درصد
۱-۵ سال	۸	۵/۳
۶-۱۰ سال	۲۵	۱۶/۷
۱۱-۲۰ سال	۵۲	۳۴/۷
۲۱-۳۰ سال	۴۱	۲۷/۳
۳۱-۴۰ سال	۲۰	۱۳/۳
بالای ۴۱ سال	۴	۲/۸
جمع	۱۵۰	۱۰۰

جدول ۴ توصیف ویژگی جمعیت شناختی شامل تعداد سال‌های گذشته از ازدواج افراد نمونه را نشان می‌دهد که بیشترین فراوانی مربوط به ۱۱ تا ۲۰ سال با فراوانی ۵۲ و ۳۴/۷ درصد؛ و کمترین فراوانی مربوط به بالای ۴۱ سال با ۴ فراوانی و ۲/۸ درصد بود.

یافته‌های توصیفی

جدول ۵ تعداد، کمینه، بیشینه، میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش

متغیرهای پژوهش	تعداد	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشدگی
رضایت زناشویی	۱۵۰	۱۴	۳۴	۲۷	۴/۱۱۳	-۱/۲۵۳	۱/۸۹۷
تعهد شخصی	۱۵۰	۳۱	۵۷	۴۱/۲۰	۸/۸۴۴	۰/۶۳۱	-۱/۲۴۸
تعهد اخلاقی	۱۵۰	۲۹	۶۶	۴۳/۵۷	۱۰/۷۳۷	۰/۴۵۲	-۱/۰۲۷
تعهد ساختاری	۱۵۰	۳۰	۶۸	۴۳/۲۰	۹/۸۶۳	۰/۷۲۱	-۰/۰۲۶
نمره کل تعهد زناشویی	۱۵۰	۹۳	۱۷۳	۱۲۷/۹۷	۲۵/۶۸۶	۰/۲۰۴	-۱/۴۲۷
دلبستگی ایمن	۱۵۰	۱۰	۳۲	۲۱	۶/۵۲۸	-۰/۴۲۵	-۰/۹۴۲
دلبستگی ناایمن دوسوگرای اضطرابی	۱۵۰	۱۰	۲۳	۱۶/۴۰	۳/۵۴۸	-۰/۲۸۹	-۰/۹۹۸
دلبستگی ناایمن اجتنابی	۱۵۰	۱۰	۲۵	۱۷/۲۳	۴/۲۳۹	-۰/۰۴۷	-۱/۰۷۱
اضطراب	۱۵۰	۲	۴۱	۱۶/۷۳	۱۱/۱۷۶	۰/۷۱۵	-۰/۵۱۷

جدول ۵ تعداد، کمینه، بیشینه، میانگین و انحراف معیار رضایت زناشویی، تعهد زناشویی، سبک‌های دلبستگی و اضطراب را نشان می‌دهد. تعداد آزمودنی‌ها ۱۵۰ نفر بودند. همچنین نرمال بودن داده‌ها با شاخص‌های چولگی^{۳۷} و کشیدگی^{۳۸} بررسی و نتایج نشان داد که مقدار این شاخص‌ها در بازه (۲- تا ۲) قرار دارد که این نشان می‌دهد توزیع متغیرها از توزیع نرمال برخوردارند. بنابراین، توزیع تمامی متغیرهای پژوهش نرمال است.

پیش‌فرض‌های پژوهش

مفروضه استقلال خطاها

جدول ۶ نتایج آزمون دوربین واتسون برای استقلال خطاها

مدل‌های پژوهش	دوربین واتسون (خودهمبستگی)
سبک‌های دلبستگی	۱/۶۶۲
اضطراب	۱/۳۵۵

بر اساس جدول ۶ می‌توان گفت که اگر مقدار آماره‌ی دوربین واتسون^{۳۹} بین ۱/۵ الی ۲/۵ قرار داشته باشد، می‌توان استقلال خطاها را پذیرفت (بریس، کمپ و سلنگار، ۲۰۰۶؛ ترجمه علی‌آبادی و صمدی، ۱۳۹۷). از آنجایی که آماره‌های دوربین واتسون بین ۱/۵ الی ۲/۵ است که نشان دهنده‌ی استقلال خطاها است و می‌توان از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندمتغیره استفاده کرده نتایج حاصل از این آزمون‌های آماری قابل اطمینان است.

37. skewness

38. kurtosis

39. durbin-watson

مفروضه عدم همخطی چندگانه^{۴۰}

جدول ۷ ضریب تحمل و تورم واریانس متغیرهای پیش‌بین

متغیرهای پژوهش	Tolerance	VIF
دلبستگی ایمن	۰/۴۹۴	۲/۰۲۶
دلبستگی نایمن دوسوگرای اضطرابی	۰/۲۴۱	۴/۱۵۰
دلبستگی نایمن اجتنابی	۰/۲۷۹	۳/۵۸۱
اضطراب	۰/۹۹۹	۰/۹۹۹

بر اساس جدول ۷ نتایج نشان داد که هیچ کدام از مقادیر آماره تحمل کوچکتر از حد مجاز ۰/۱ و هیچ کدام از مقادیر عامل تورم واریانس بزرگتر از حد مجاز ۱۰ نمی‌باشند. از آنجایی که وجود همخطی چندگانه در متغیرهای پیش‌بین مشاهده نشد، می‌توان از آزمون‌های پارامتریک ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندمتغیره استفاده نمود و نتایج آن قابل اطمینان است.

ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

جدول ۸ ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

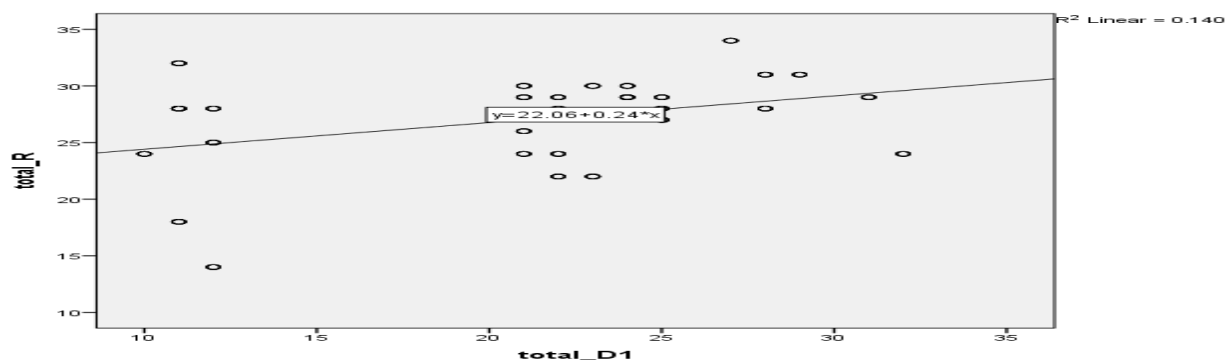
متغیرهای پژوهش	۱	۲	۳	۴	۵	۶
رضایت زناشویی	۱					
تعهد زناشویی	۰/۶۰۱**	۱				
دلبستگی ایمن	۰/۳۷۴**	۰/۳۸۴**	۱			
دلبستگی نایمن دوسوگرای اضطرابی	۰/۴۸۱**	۰/۳۸۱**	۰/۷۰۵**	۱		
دلبستگی نایمن اجتنابی	۰/۴۳۹**	۰/۴۱۶**	۰/۶۴۶**	۰/۸۴۶**	۱	
اضطراب	۰/۵۱۴**	۰/۲۳۷**	۰/۱۷۷**	۰/۲۱۰**	۰/۳۰۰**	۱

** معنادار در سطح ۰/۰۱

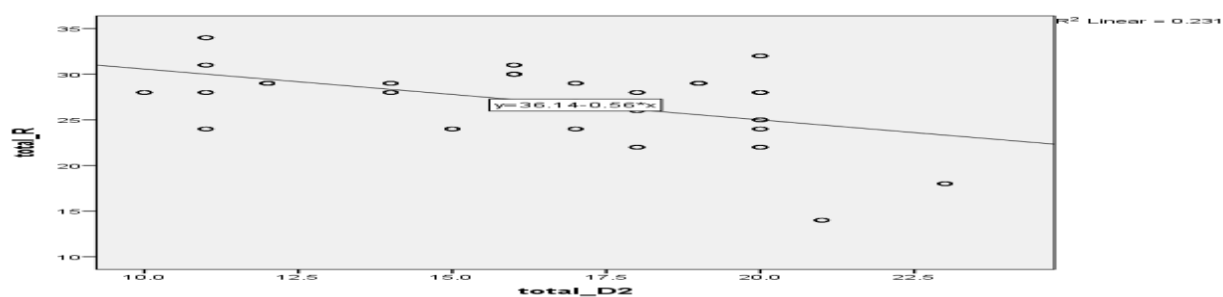
جدول ۸ ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. بین دلبستگی ایمن با رضایت زناشویی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($r=0/374, p<0/01$). بین دلبستگی نایمن دوسوگرای اضطرابی ($r=-0/481, p<0/01$) و دلبستگی نایمن اجتنابی ($r=-0/439, p<0/01$) با رضایت زناشویی رابطه منفی و معناداری وجود دارد. بین رضایت زناشویی با تعهد زناشویی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. بین دلبستگی ایمن با تعهد زناشویی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($r=0/384, p<0/01$). بین دلبستگی نایمن دوسوگرای اضطرابی ($r=-0/381, p<0/01$) و دلبستگی نایمن اجتنابی ($r=-0/439, p<0/01$) با تعهد زناشویی رابطه منفی و معناداری وجود دارد. بین اضطراب ($r=-0/237, p<0/01$) با تعهد زناشویی رابطه منفی و معناداری وجود دارد. از آنجایی که بین متغیرهای رابطه معناداری وجود دارد می‌توان از آزمون پارامتریک رگرسیون چندمتغیره استفاده نمود و نتایج آن قابل اطمینان است.

⁴⁰. multicollinearity

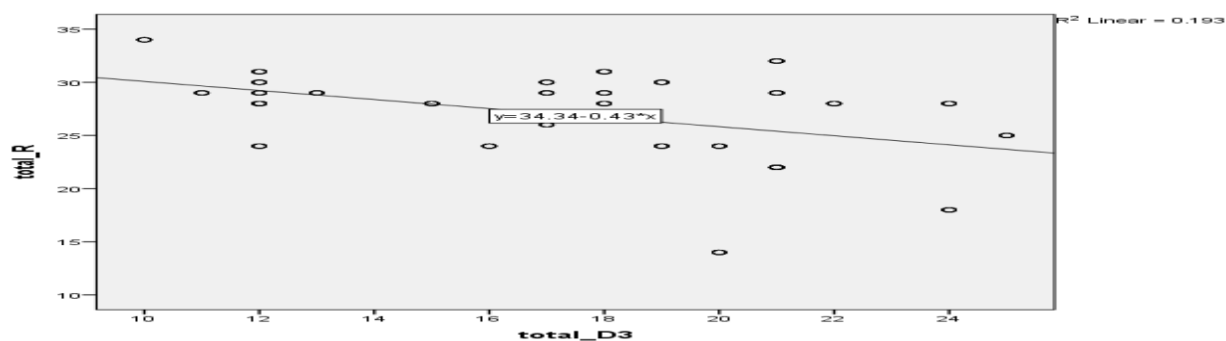
خطی بودن توزیع نمرات (نمودار پراکندگی)

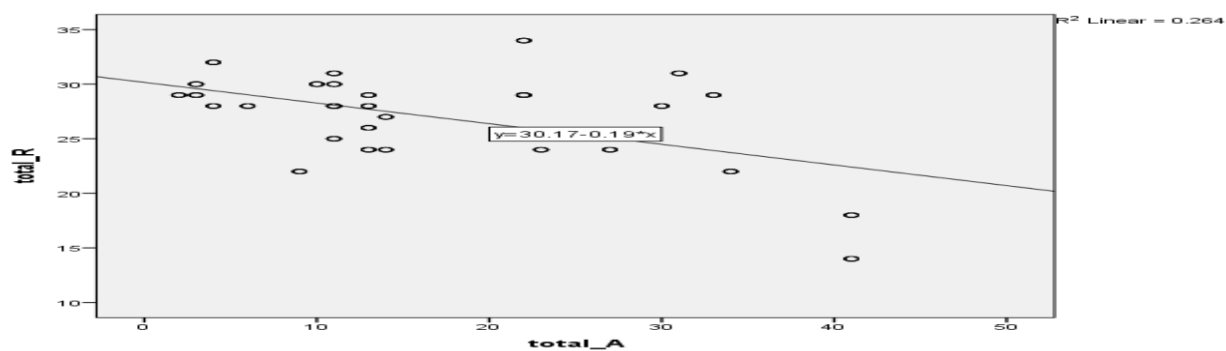
نمودار ۱ خط رگرسیون رابطه رضایت زناشویی و دلبستگی ایمن

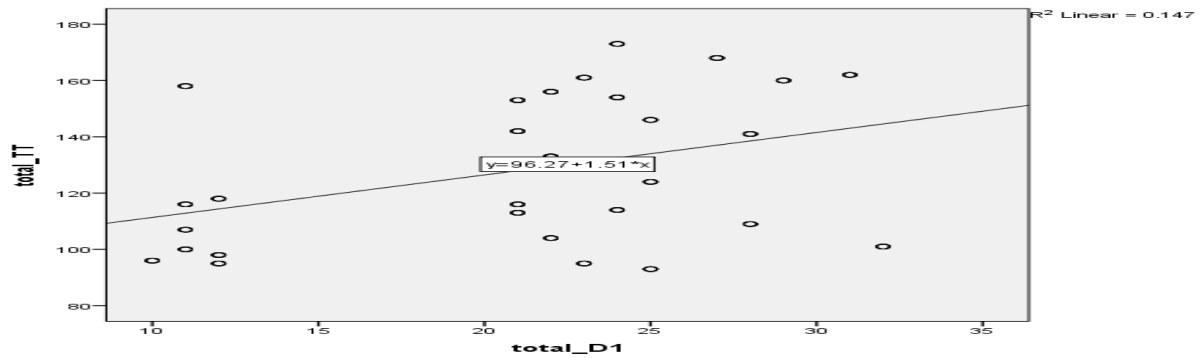
نمودار ۲ خط رگرسیون رابطه رضایت زناشویی و دلبستگی نایمن دوسوگرای اضطرابی

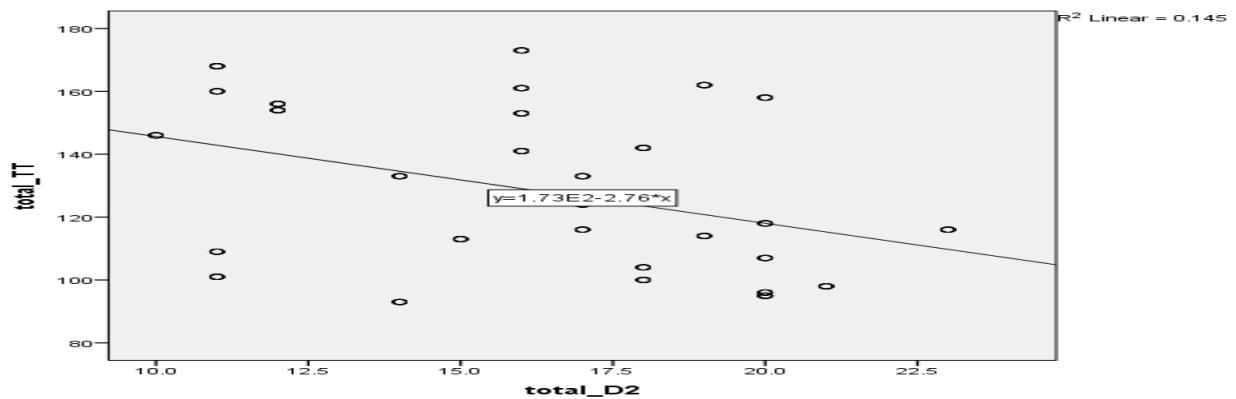
نمودار ۳ خط رگرسیون رابطه رضایت زناشویی و دلبستگی نایمن اجتنابی

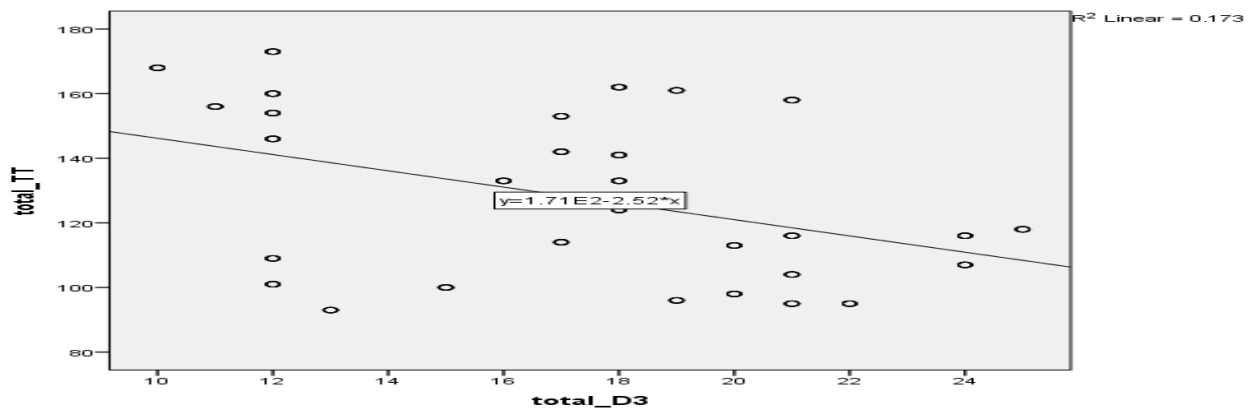
نمودار ۴ خط رگرسیون رابطه رضایت زناشویی و اضطراب

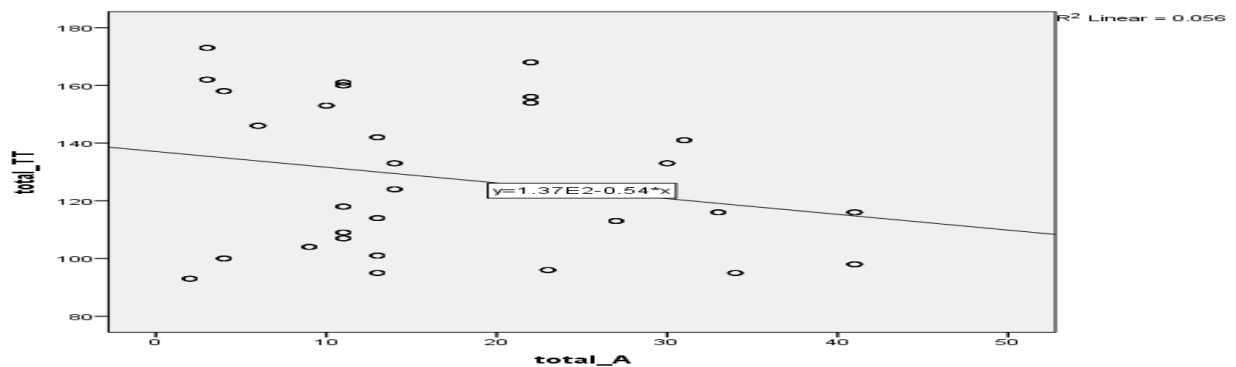
نمودار ۵ خط رگرسیون رابطه تعهد زناشویی و دلبستگی ایمن

نمودار ۶ خط رگرسیون رابطه تعهد زناشویی و دلبستگی نایمن دوسوگرای اضطرابی

نمودار ۷ خط رگرسیون رابطه تعهد زناشویی و دلبستگی نایمن اجتنابی

نمودار ۸ خط رگرسیون رابطه تعهد زناشویی و اضطراب

بررسی یافته‌های استنباطی

فرضیه اول: رضایت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب در زوجین قابل پیش‌بینی است.

جدول ۹ خلاصه مدل و نتایج تحلیل واریانس رگرسیون رضایت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب

شاخص	مقدار به دست آمده
همبستگی چندگانه (MR)	۰/۶۴۲
مجذور R (ضریب تعیین)	۰/۴۱۲
مجذور R تعدیل شده	۰/۳۹۶
آماره F	۲۵/۴۴۶
سطح معناداری F	۰/۰۰۱

با توجه جدول ۹ نتایج نشان داد که ضریب همبستگی چندگانه بین سبک‌های دلبستگی و اضطراب با رضایت زناشویی برابر ۰/۶۴۲ است که بر این اساس ۴۱/۲ درصد از واریانس رضایت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب تبیین می‌شود. همچنین نتایج تحلیل واریانس نشان داد که مقدار F به دست آمده برابر ۲۵/۴۴۶ است که در سطح آلفای کوچکتر از ۰/۰۵ معنی‌دار است که این نشان دهنده مناسب بودن مدل رگرسیونی ارائه شده است. در جدول ۱۰ ضرایب استاندارد و غیراستاندارد رگرسیون چندمتغیره رضایت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب آمده است.

جدول ۱۰ ضرایب استاندارد و غیراستاندارد رگرسیون رضایت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب

متغیرهای پیش‌بین	B	خطای استاندارد	ضرایب استاندارد		سطح معناداری
			ضریب بتا (β)	t	
ثابت (Constant)	۳۵/۶۳۹	۲/۷۲۷		۱۳/۰۷۱	۰/۰۰۱
دلبستگی ایمن	۰/۲۳۳	۰/۱۵۷	۰/۵۵۲	۴/۵۷۹	۰/۰۰۱
دلبستگی نایمن دوسوگرایی اضطرابی	-۰/۴۹۱	۰/۱۵۱	-۰/۴۲۴	-۳/۲۵۵	۰/۰۰۱
دلبستگی نایمن اجتنابی	-۰/۱۸۳	۰/۱۲۰	-۰/۱۸۶	-۲/۶۹۴	۰/۰۰۹
اضطراب	-۰/۱۶۳	۰/۱۲۵	-۰/۴۴۲	-۳/۵۹۲	۰/۰۰۲

جدول ۱۰ نتایج ضرایب استاندارد و غیراستاندارد رگرسیون چندمتغیره رضایت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب را نشان می‌دهد. بر اساس نتایج دلبستگی ایمن ($P < ۰/۰۵$ و $\beta = ۰/۵۵۲$)، دلبستگی نایمن دوسوگرایی اضطرابی ($P < ۰/۰۵$ و $\beta = -۰/۴۲۴$)، دلبستگی نایمن اجتنابی ($P < ۰/۰۵$ و $\beta = -۰/۱۸۶$) و اضطراب ($P < ۰/۰۵$ و $\beta = -۰/۴۴۲$) می‌توانند رضایت زناشویی را پیش‌بینی کنند. قوی‌ترین متغیر پیش‌بین دلبستگی ایمن با ضریب بتا ۰/۵۵۲ بود. بنابراین می‌توان گفت رضایت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب در زوجین قابل پیش‌بینی است. در نهایت، با توجه به این توضیحات و ضریب به دست آمده می‌توان معادله رگرسیون را بر اساس ضرایب رگرسیون به صورت زیر تدوین کرد:

$$\hat{Y} = \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4$$

معادله استاندارد رگرسیون چندمتغیره رضایت زناشویی = دلبستگی ایمن ($\beta = ۰/۵۵۲$) + دلبستگی نایمن دوسوگرایی

اضطرابی ($\beta = -۰/۴۲۴$) + دلبستگی نایمن اجتنابی ($\beta = -۰/۱۸۶$) + اضطراب ($\beta = -۰/۴۴۲$)

فرضیه دوم: تعهد زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب در زوجین قابل پیش‌بینی است.

جدول ۱۱ خلاصه مدل و نتایج تحلیل واریانس رگرسیون تعهد زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب

شاخص	مقدار به دست آمده
همبستگی چندگانه (MR)	۰/۴۵۹
مجذور R (ضریب تعیین)	۰/۲۱۰
مجذور R تعدیل شده	۰/۱۸۸
آماره F	۹/۶۵۱
سطح معناداری F	۰/۰۰۱

با توجه جدول ۱۱ نتایج نشان داد که ضریب همبستگی چندگانه بین سبک‌های دلبستگی و اضطراب با تعهد زناشویی برابر ۰/۴۵۹ است که بر این اساس ۲۱ درصد از واریانس تعهد زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب تبیین می‌شود. همچنین نتایج تحلیل واریانس نشان داد که مقدار F به دست آمده برابر ۹/۶۵۱ است که در سطح آلفای کوچکتر از ۰/۰۵ معنی‌دار است که این نشان دهنده مناسب بودن مدل رگرسیونی ارائه شده است. در جدول ۱۲ ضرایب استاندارد و غیراستاندارد رگرسیون چندمتغیره تعهد زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب آمده است.

جدول ۱۲ ضرایب استاندارد و غیراستاندارد رگرسیون تعهد زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب

متغیرهای پیش‌بین	B	خطای استاندارد	ضرایب استاندارد		t	سطح معناداری
			ضریب بتا (β)	ضرایب استاندارد		
ثابت (Constant)	۱۴۳/۰۴۷	۱۹/۷۴۴			۷/۲۴۵	۰/۰۰۱
دلبستگی ایمن	۰/۷۷۷	۱/۴۱۳	۰/۳۹۸		۳/۸۸۰	۰/۰۰۱
دلبستگی نایمن دوسوگرایی	-۰/۵۹۸	۱/۰۹۲	-۰/۲۱۴		-۲/۰۹۰	۰/۰۰۲
اضطرابی						
دلبستگی نایمن اجتنابی	-۱/۴۴۴	۱/۸۷۰	-۰/۲۳۸		-۲/۶۵۹	۰/۰۰۹
اضطراب	-۰/۸۹۴	۱/۱۷۹	-۰/۱۲۸		-۲/۶۴۴	۰/۰۲۲

جدول ۱۲ نتایج ضرایب استاندارد و غیراستاندارد رگرسیون چندمتغیره تعهد زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب را نشان می‌دهد. بر اساس نتایج دلبستگی ایمن ($P < ۰/۰۵$ و $\beta = ۰/۳۹۸$)، دلبستگی نایمن دوسوگرایی اضطرابی ($P < ۰/۰۵$) و $\beta = -۰/۲۱۴$)، دلبستگی نایمن اجتنابی ($P < ۰/۰۵$ و $\beta = -۰/۲۳۸$) و اضطراب ($P < ۰/۰۵$ و $\beta = -۰/۱۲۸$) می‌توانند تعهد زناشویی را پیش‌بینی کنند. قوی‌ترین متغیر پیش‌بین دلبستگی ایمن با ضریب بتا ۰/۳۹۸ بود. بنابراین می‌توان گفت تعهد زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب در زوجین قابل پیش‌بینی است. در نهایت، با توجه به این توضیحات و ضریب به دست آمده می‌توان معادله رگرسیون را بر اساس ضرایب رگرسیون به صورت زیر تدوین کرد:

$$\hat{Y} = \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4$$

معادله استاندارد رگرسیون چندمتغیره تعهد زناشویی = دلبستگی ایمن ($\beta = ۰/۳۹۸$) + دلبستگی نایمن دوسوگرایی اضطرابی

$$(\beta = -۰/۲۱۴) + دلبستگی نایمن اجتنابی (\beta = -۰/۲۳۸) + اضطراب (\beta = -۰/۱۲۸)$$

بحث

فرضیه اول: رضایت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب در زوجین قابل پیش‌بینی است.

نتایج این پژوهش نشان داد که رضایت زناشویی زوجین بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب در آن‌ها قابل پیش‌بینی است. طبق نتایج قوی‌ترین متغیر پیش بین دلبستگی ایمن با ضریب بتای ۰,۵۵۲ بود و همچنین طبق نتایج به دست آمده از ضریب همبستگی چندگانه بین سبک‌های دلبستگی و اضطراب با رضایت زناشویی ۰,۶۲۴ می‌باشد که بر این اساس ۴۱,۲ درصد از واریانس رضایت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب تبیین می‌شود که در این راستا می‌توان گفت که افراد با دلبستگی ایمن بالا به دلیل برخورداری از منابع حمایتی و احساس امنیت و اعتماد بیش‌تر توان مقابله با مشکلات را دارند که با حل مشکلات پیش آمده در زندگی به رضایت بیش‌تری دست می‌یابند، و همچنین می‌توان گفت که بسیاری از مردم هنگام مواجهه با مشکلات روزمره‌ی زندگی مضطرب می‌شوند که اگر این اضطراب توسط فرد کنترل شود اضطراب طبیعی است اما اگر به صورت ترس و نگرانی بیش از حد و غیر منطقی و غیر قابل کنترل باشد و در زندگی روزمره‌ی شخص اختلال ایجاد کند نوعی بیماری روحی محسوب می‌شود که فرد را در مدیریت و کنترل احساسات و هیجانات خود دچار عاجز می‌کند که تاثیر آن در زندگی و رضایت زناشویی بارز است. این نتیجه با یافته‌های هدایتی دانا و صابری (۱۳۹۳)، بیرامی، فهیمی، اکبری و امیری پیچاکلایی (۱۳۹۱)، واگنر، ماتسون، داویلا، جانسون و کامرون (۲۰۲۰)، ویجایا و ویدیانینگسی (۲۰۲۰)، هائو، جیانگ و وانگ (۲۰۱۹)، همسویی دارد. طبق نتایج به دست آمده رضایت زناشویی زوجین بر اساس سبک‌های دلبستگی در آن‌ها قابل پیش‌بینی است. در تبیین این نتیجه می‌توان گفت که افرادی که دلبستگی ایمن دارند برای کسب آرامش و آسایش به اطرافیان نزدیک خود روی می‌آورند. آن‌ها هر گونه تماسی که از سوی دیگران برقرار شود را با آغوش باز می‌پذیرند و با رفتار مثبت با آن واکنش نشان می‌دهند. بزرگسالانی که دلبستگی ایمن دارند، معمولاً به دنبال روابط قابل اعتمادتر و پایدارتری هستند. سایر ویژگی‌های کلیدی دلبستگی ایمن در بزرگسالان شامل: خودباوری، زیاد لذت بردن از روابط صمیمانه، حمایت اجتماعی و توانایی در به اشتراک گذاشتن احساسات با دیگران است. در واقع افراد با سبک دلبستگی ایمن قادر هستند که حمایت‌کننده باشند، خطرپذیر بوده، به دنبال راهکارهای گوناگون برای حل مشکلات خود هستند و نسبت به سرانجام عمل خود امیدوار هستند و از خود صمیمیت نشان می‌دهند. صمیمیت ناشی از دارا بودن سبک دلبستگی ایمن شامل خود ابرازی (بی‌پرده گویی از خود) و احساسات مرتبط و هیجانات مربوط به همدیگر است. در اثر دلبستگی ایمن، صمیمیت و تعهد در طول رابطه گسترش می‌یابد و اغلب شامل وفاداری به رابطه است. این ویژگی‌ها یعنی حمایت و خطرپذیری، دنبال راهکارهای گوناگون برای حل مشکلات، امیدوار به سرانجام عمل خود و صمیمیت و تعهد رضایت‌مندی آن‌ها را از روابط با همسرانشان افزایش می‌دهد (مورلی و موران، ۲۰۱۱). از طرفی دیگر سبک دلبستگی ناایمن، رضایت زناشویی پایین را به دنبال دارد. دلبستگی ناایمن، فقدان اعتماد به خود و دیگران در مواجهه با موقعیت‌های فشارزا، درماندگی روانشناختی شامل استرس، افسردگی و اضطراب را به فرد تحمیل می‌کند و این حالت احساس حقارت و اضطراب شخص را دامن می‌زند. فقدان اعتماد به دیگران منجر به ایجاد فاصله و دوری و عدم حمایت از سوی دیگران می‌شود. در حقیقت کناره‌گیری افراطی و واکنش‌های هیجانی در مواقع ناکامی و بحرانی که از ویژگی‌های افراد با سبک دلبستگی ناایمن است، در روابط زناشویی موجب نارضایتی می‌شود. مطالعات همچنین نشان داده‌اند که بزرگسالانی با سبک دلبستگی اجتنابی-ناایمن بیشتر پذیرای روابط جنسی تصادفی و اتفاقی هستند. این افراد ظاهراً خودکفا و مستقل هستند و از برقراری ارتباط گرم و صمیمانه با دیگران اجتناب می‌کنند ولی بهتر است بدانید که این رفتار پوششی بر روی درون ناامن و عزت-نفس پایین آن‌ها بوده و شکاک بودن جزو لاینفک شخصیت آن‌ها است. دیگر ویژگی‌های متداول این افراد عبارت است از ناکامی در پشتیبانی از دوستان و نزدیکان در خلال لحظات پر استرس و نیز ناتوانی در به اشتراک گذاشتن احساسات، افکار و هیجانات با دیگران (ون دن داریز، جوفر، ون اجزندورن و باکرمنز-کراننبرگ ۲۰۰۹)، افراد مبتلا به دلبستگی ناایمن دوسوگرای اضطرابی در روابط خود به دیگران اعتماد ندارند اما به امید برآورده شدن نیازهایشان افرادی وابسته و آویزان هستند و نیاز شدید آن‌ها دوست داشته شدن توسط فرد مقابل می‌باشد، آن‌ها حسادت شدید داشته و به خاطر ترس از دست دادن جفت خود کنترل‌کننده و بهانه‌گیر می‌شوند و بر سر مسائل بیهوده جروبحث می‌کنند که این ویژگی‌ها در چهارچوب روابط سیستمی می‌تواند سبب بروز خصومت در روابط زوجین شود و در نتیجه افرادی با این ویژگی‌ها نارضایتی بیشتری در زندگی زناشویی خود حس کنند. با توجه

به آنچه گفته شد منطقی به نظر می‌رسد که رضایت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی در زوجین قابل پیش‌بینی باشد. همچنین نتایج نشان داد که رضایت زناشویی بر اساس اضطراب زوجین قابل پیش‌بینی است. در تبیین این نتیجه می‌توان گفت اضطراب احساس عدم اطمینان و درماندگی می‌باشد که معمولاً به عنوان احساس پراکنده، نامطبوع و مبهم ترس می‌باشد که این احساس بر رفتارهای فرد تأثیر زیادی دارد. ویژگی اصلی این اختلال، ترس و نگرانی بیش از حد و تردید می‌باشد. افراد دارای این اختلال، در خود دائماً احساس ترس و نگرانی دارند که این ترس و نگرانی کارکردهای طبیعی آن‌ها را دچار نقصان می‌کند. ترس و نگرانی بیش از حدی که در این افراد وجود دارد باعث رنجش آن‌ها می‌شود (نصیر زاده، رضایی و محمدی‌فر، ۱۳۹۷) و سبب می‌گردد معمولاً عواطف منفی زیادی را تجربه کنند و این عواطف منفی سبب می‌شود بیشتر انرژی فرد به جای اینکه صرف روابط صمیمانه در زندگی مشترک شود، صرف غلبه بر این احساسات شود که این مساله بر روابط زوجین اثر منفی می‌گذارد رضایت زناشویی را کاهش می‌دهد. در مقابل سطح اضطراب پایین امکان آن را فراهم می‌سازد تا افراد توانایی کنترل موقعیت‌های مساله‌زا را در زندگی مشترک به دست گیرند و از دخالت عوامل نامطلوب درونی و بیرونی همچون یاس، نوسیدی، خستگی، عوامل هیجانی منفی، فشار روانی اطرافیان و سایر عوامل مزاحم محیطی پیشگیری کنند و مملو از عواطف مثبت باشند و رضایت زناشویی بالاتری را نیز تجربه نمایند. افراد مضطرب توانایی ایجاد روابط صمیمی را ندارند زیرا افراد دارای اضطراب سطح بالا، قادر به تفکر منطقی نیستند و دارای باورهای ناکارآمد و افکار خودآیند منفی هستند. افکار خودآیند منفی، با هیجان‌ها و عواطف ناخوشایند مربوط هستند و از این نظر به آنها خودآیند می‌گوییم چون خود به خود به ذهن افراد می‌آیند و برخاسته از هیچ گونه فرایند استدلال آگاهانه‌ای نیستند و تحت کنترل کامل فرد نمی‌باشند. افکار خودآیند منفی هر چه بیشتر و شدیدتر می‌گردند، فرد در برقراری روابط صمیمانه با دیگران به ویژه روابط صمیمانه با همسر بیشتر ناتوان می‌شود و رضایت کمتری را از زندگی زناشویی خواهد داشت. با توجه به آنچه گفته شد منطقی به نظر می‌رسد که اضطراب قادر به پیش‌بینی رضایت زناشویی در زوجین باشد.

فرضیه دوم: تعهد زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب در زوجین قابل پیش‌بینی است.

نتایج این پژوهش نشان داد تعهد زناشویی زوجین بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب آن‌ها قابل پیش‌بینی است. که بر اساس این نتایج قوی‌ترین متغیر پیش بین دلبستگی ایمن با ضریب بتای ۰,۳۹۸ و همچنین طبق نتایج ضریب همبستگی چندگانه بین سبک‌های دلبستگی با تعهد زناشویی برابر ۰,۴۵۹ است که بر این اساس ۲۱ درصد واریانس تعهد زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و اضطراب تبیین می‌شود که در این راستا می‌توان گفت که افراد با سبک دلبستگی ایمن دارای هوش هیجانی بالایی هستند و می‌توانند هیجان‌های خود را شناسایی و مدیریت کنند و به تصمیم‌گیری‌های موثر در زندگی دست زده و توان مقابله با تنیدگی‌ها را به طور اثربخش دارند و همچنین آنها نسبت به خود و شخص مورد علاقه‌شان و روابط بین فردی‌شان مثبت و واقعی فکر می‌کنند و به شریک زندگی‌شان وفادار باقی می‌مانند. طبق نتایج این پژوهش زوجینی که اضطراب بالایی را تجربه می‌کنند در زندگی دچار پیامدهای نامطلوب آن می‌شوند از جمله اینکه اعتماد به نفس و مسئولیت‌پذیری آنها به طور قابل ملاحظه‌ای کم می‌شود و به جای آنکه با مسئله مواجه شوند و آن را حل کنند از مشکلات پیش آمده در زندگی اجتناب می‌کنند که این کار به مشکلات آنها دامن می‌زند و روابط بین فردی آنها را تحت تأثیر قرار می‌دهد که منجر به پایین آمدن کیفیت زندگی و پررنگ شدن مسائل می‌شود که به موجب این امر کم‌کم زوجین از هم فاصله می‌گیرند و تعهد مابین آنها کم رنگ می‌شود. این نتیجه با یافته‌های هادی، اسکندری، سهرابی، معتمدی و فرخی (۱۳۹۵)، هائو، جیانگ و وانگ (۲۰۱۹)، همسوئی دارد. طبق نتایج رضایت زناشویی زوجین بر اساس سبک‌های دلبستگی در آنها قابل پیش‌بینی است. در تبیین این نتیجه می‌توان گفت که کسانی که دلبستگی ایمن دارند، معمولاً به دنبال روابط قابل اعتمادتر و پایدارتری هستند. افراد دارای سبک دلبستگی ایمن در روابط خود یک نیاز ضروری را احساس می‌کنند و آن چیزی جز تعهد نیست. آن‌ها در روابط خود پایدارترند و به راحتی به همیر خود به عنوان تکیه‌گاهی امن تکیه می‌کنند و این اعتماد که منشأ آن دلبستگی ایمن است، به تقویت هرچه بیشتر تعهد در آن‌ها می‌انجامد. افراد ایمن به دلیل اینکه مسئولیت‌پذیرترند در هنگام مرتکب شدن به اشتباه و یا رفتار نامناسب، دارای احساس گناه بیشتری نیز هستند. این احساس گناه موجب جبران اشتباه و همدلی بیشتر و ترمیم روابط، نزدیکی بیشتر و در نتیجه بالابردن تعهد زناشویی می‌گردد. افراد با دلبستگی ایمن، افرادی با کنترل شخصی بالا هستند. این افراد

حتی از فکر انجام خیانت هم احساس شرم و گناه می‌کنند و همین باعث می‌شود در زندگی زناشویی تعهد بالاتری داشته باشند. افراد دارای دلبستگی ایمن، دیدگاه بلندمدتی که روی روابط صمیمانه دارند و معتقدند شریک زندگی من همیشه با من صمیمی باقی می‌ماند و در به دلیل این طرز تفکر نیازی به حتی فکر کردن به یک فرد جایگزین حس نمی‌کنند و تعهد بالاتری به زندگی زناشویی خود دارند. برای افراد با دلبستگی ناایمن، مشاهده خود در روابط نزدیک بسیار حائز اهمیت است. این افراد تمایل به نزدیکی با دیگران دارند اما از صدمه دیدن در روابط نزدیک می‌ترسند. بنابراین تمایل به خروج از روابط صمیمی با دیگران دارند. این ارتباط ناایمن و انتظارات منفی می‌تواند به راحتی کیفیت روابط زوجین را واژگون کند و جای تعجب نیست که نگرانی مزمن در مورد طرد شدن که همواره همراه افراد با دلبستگی ناایمن است، با سطوح پایین تعهد همراه باشد. در واقع انتظارات منفی و ترس از طرد از شریک زندگی در افراد ناایمن به تعهد کمتر در رابطه می‌انجامد. زیرا تعهد زناشویی یک تعهد همراه با میل و علاقه و تمایل به همسر و رابطه با اوست و زمانی که فرد خود را از روابط صمیمی و عاشقانه کنار می‌بیند و در ظن و ترس از دست دادن شریک خود است، مطمئناً تعهد و کیفیت رابطه روز به روز کاهش می‌یابد تا جایی که فرد ممکن است همسرش را رها کند و دست به خیانت بزند. به طور کلی می‌توان گفت افراد ناایمن، افرادی بی مسئولیت و با وجدان ضعیف هستند که این ویژگی‌ها نیز احساس تعهد زناشویی پایین در آن‌ها را توجیه می‌کند (اصلانی، عبدالهی، امان‌الهی، ۱۳۹۶). بنابراین منطقی است که تعهد زناشویی زوجین بر اساس سبک دلبستگی در آن‌ها قابل پیش‌بینی باشد. همچنین نتایج نشان داد تعهد زناشویی بر اساس اضطراب زوجین قابل پیش‌بینی است. در تبیین این نتیجه می‌توان گفت وجود اضطراب در زوجین توانایی برقراری روابط را در آن‌ها محدود می‌کند و از آن‌جا که هسته مرکزی زندگی زناشویی مهارت‌های ارتباطی است، می‌توان گفت پذیرفتنی است که اضطراب بتواند کاهش کیفیت زندگی زناشویی و بروز مشکل در بین زوجین را پیش‌بینی کند. نداشتن اضطراب در زندگی زناشویی طیفی از پیامدهای مطلوب از قبیل اعتماد به نفس، کیفیت دوستی و مسئولیت‌پذیری را برای فرد ایجاد می‌کند که این پیامدهای مطلوب تداوم زندگی زناشویی و افزایش تعهد بین زوجین را در پی دارد. همچنین منطقی است فردی که فاقد اضطراب است در مواجهه با مشکلات آرامش خود را حفظ می‌کند و از سبک‌های حل مسئله سازگارانه‌تر و منطقی‌تری استفاده می‌کند و از به کارگیری سبک‌های ناسازگارانه‌ای چون درماندگی، مهارگری و اجتناب که به مشکلات دامن می‌زند، پرهیز می‌کند و بیشتر سعی می‌نماید به شیوه‌ی منطقی‌تر با مسائل زندگی مشترک روبرو شود و مواجهه منطقی با مسائل و مشکلات، باعث افزایش سازگاری و تداوم زندگی مشترک می‌شود. اضطراب پایین امکان آن را فراهم می‌سازد تا افراد توانایی کنترل موقعیت‌های مساله‌زا را به دست گیرند و از دخالت عوامل نامطلوب درونی و بیرونی همچون یاس، نوسیدی، خستگی، عوامل هیجانی منفی، فشار روانی اطرافیان و سایر عوامل مزاحم محیطی پیشگیری کنند و به شیوه‌های سازگارانه‌ای با مسائل و مشکلات برخورد نمایند، در این صورت زوجین قادر خواهند بود به نحو احسن و به دور از اضطراب که خود عاملی مخل است، مشکلات خود را مدیریت کنند و به جای جدایی به راه‌حل‌های منطقی‌تر فکر نمایند که این امر افزایش تداوم و تعهد زناشویی را در پی دارد (ایمانی، ۱۳۹۶). بنابر آنچه گفته شد می‌توان این نتیجه را منطقی دانست که اضطراب اجتماعی در زنان بدون سابقه جدایی از همسر پایین‌تر از زنان با سابقه جدایی از همسر باشد.

منابع و مراجع

- [۱] احسان نیا رمی، آتنا؛ حیدری، حسن؛ زارع بهرام‌آبادی، مهدی؛ و داوودی، حسین. (۱۳۹۸). نقش میانجیگری تمایز یافتگی خود در رابطه بین سبک‌های دلبستگی با تعهد زناشویی. *مجله تحقیقات علوم رفتاری*، ۱۷(۴)، ۷۱۴-۷۰۵.
- [۲] اصلانی، خالد؛ عبدالهی، نیره و امان‌الهی، عباس. (۱۳۹۶). رابطه سبک دلبستگی با تعهد زناشویی با میانجی‌گری تمایز یافتگی خود و احساس گناه در دانشجویان زن متاهل شهر اهواز. *فصلنامه علمی پژوهش‌های مشاوره*، ۱۶(۶۱)، ۱۹۱-۲۲۰.
- [۳] ایمانی، سیما. (۱۳۹۶). *مقایسه‌ی زنان مطلقه و عادی از لحاظ اضطراب اجتماعی، تنظیم هیجان شناختی و انعطاف پذیری شناختی در شهر زنجان*. پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد زنجان.
- [۴] بیرامی، منصور؛ فهیمی، صمد؛ اکبری، ابراهیم؛ و امیری پیچاکلائی، احمد. (۱۳۹۱). پیش بینی رضایت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و مولفه‌های تمایز یافتگی. *اصول بهداشت روانی*، ۱۴(۱)، ۶۴-۷۷.
- [۵] حق‌شناس، سپیده؛ و باباخانی، نرگس. (۱۳۹۶). پیش بینی رضایت زناشویی بر اساس مهارت‌های مقابله با استرس و چشم انداز زمان. *فصلنامه خانواده‌پژوهی*، ۱۳(۵۲)، ۵۸۴-۵۶۹.
- [۶] زارع گاریزی، معصومه؛ ابراهیمی مقدم، حسین؛ و ابوالمعالی، خدیجه. (۱۳۹۹). پیش بینی تعهد زناشویی بر اساس نیازهای بنیادین روانشناختی و صمیمیت با واسطه‌گری تمایز یافتگی خود. *مجله روانشناسی کاربردی*، ۱۴(۱)، ۷۶-۵۵.
- [۷] شیخ الاسلامی، علی؛ خداکریمی، شهلا؛ و داداش‌زاده، مجید. (۱۳۹۶). پیش بینی تعهد زناشویی بر اساس رضایت جنسی، سلامت معنوی: نقش میانجی مسوولیت پذیری. *نشریه علمی دین و سلامت*، ۵(۱)، ۳۱-۲۱.
- [۸] صلايانی، فائزه؛ اصغری‌آباد، محمد؛ رسول‌زاده طباطبایی، کاظم؛ و عباس‌زاده روگوشویی، راضیه. (۱۳۹۹). نقش واسطه‌ای سبک‌های عشق ورزی در رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و رضایت زناشویی. *مجله روانشناسی*، ۲۴(۱)، ۴۰-۲۳.
- [۹] مرتضی، حبیبه؛ قربانی، راهب؛ علی بیگی، مهناز؛ میرآخورلو، شیرین؛ و ارجنه، مژگان. (۱۳۹۷). بررسی رابطه رضایت زناشویی و رضایت شغلی در کارکنان مرکز بهداشت شهرستان گرمسار. *فصلنامه کومش*، ۲۰(۲)، ۳۰۹-۳۰۰.
- [۱۰] نصیر زاده، زیبا؛ رضایی، علی محمد؛ و محمدی‌فر، محمدعلی. (۱۳۹۷). اثربخشی آموزش تاب‌آوری بر کاهش احساس تنهایی و اضطراب دانش‌آموزان دختر دبیرستان. *مجله روانشناسی بالینی*، ۱۰(۲)، ۴۰-۲۹.
- [۱۱] هادی، سعیده؛ اسکندری، حسین؛ سهرابی، فرامرز؛ معتمدی، عبدالله؛ و فرخی، نورعلی. (۱۳۹۵). مدل ساختاری پیش بینی تعهد زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و متغیرهای میانجی خودکنترلی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه (در افراد دارای روابط فرازناشویی عاطفی). *فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان درمانی*، ۷(۲۸)، ۶۰-۳۳.
- [۱۲] هدایتی دانا، سوسن؛ و صابری، هائیده. (۱۳۹۳). پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس سبک‌های عشق ورزی (صمیمیت، میل، تعهد) و اضطراب. *فصلنامه خانواده‌پژوهی*، ۱۰(۴۰)، ۵۲۷-۵۱۱.
- [۱۳] یوسفی، ناصر؛ کریمی پور، بنت‌الهدا؛ و امانی، احمد. (۱۳۹۶). بررسی مدل باورهای مذهبی، سبک‌های حل تعارض و تعهد زناشویی با نگرش نسبت به خیانت زناشویی. *دوفصلنامه مشاوره کاربردی*، ۷(۱)، ۶۴-۴۷.
- [14] Akhtar, M., Herwig, B. K., & Faize, F. A. (2019). Depression and anxiety among international medical students in Germany: The predictive role of coping styles. *JPMA*, 69 (2), 230-234.
- [15] Bean, R. C., Ledermann, T., Higginbotham, B. J., & Galliher, R. V. (2020). Associations between Relationship Maintenance Behaviors and Marital Stability in Remarriages. *Journal of Divorce & Remarriage*, 61(1), 62-82.
- [16] Burger, K., Mortimer, J., & Johnson, M. K. (2020). Self-esteem and self-efficacy in the status attainment process and the multigenerational transmission of advantage. *Social Science Research*, 86, 102374.
- [17] Demir, U. F., & Bozkurt, O. (2020). Evaluation of anxiety, depression and marital relationships in patients with migraine. *Idoggygyaszati Szemle*, 73(3-4), 129-134.
- [18] Fu, W., Wilhelm, L. O., Wei, Y., Zhou, G., & Schwarzer, R. (2020). Emotional intelligence and dyadic satisfaction buffer the negative effect of stress on prenatal anxiety and depressive symptoms in Chinese women who are pregnant with twins. *Anxiety, Stress, & Coping*, 1-13.

- [19] Hou, Y., Jiang, F., & Wang, X. (2019). Marital commitment, communication and marital satisfaction: An analysis based on actor-partner interdependence model. *International Journal of Psychology*, 54(3), 369-376.
- [20] Hwang, W., Yoon, J., Silverstein, M., & Brown, M. T. (2019). Husband-Wife Religious Discordance, Marital Satisfaction, and Risk of Marital Dissolution in Two Generations. *Journal of Family Issues*, 40(9), 1201-1223.
- [21] Jeanfreau, M. M., Wright, L., & Noguchi, K. (2019). Marital satisfaction and sexting behavior among individuals in relationships. *The Family Journal*, 27(1), 17-21.
- [22] Junge, A., & Prinz, B. (2019). Depression and anxiety symptoms in 17 teams of female football players including 10 German first league teams. *Br J Sports Med*, 53 (8), 471-477.
- [23] Kennedy, M., Betts, L., Dunn, T., Sonuga-Barke, E., & Underwood, J. (2015). Applying Pleck's model of paternal involvement to the study of preschool attachment quality: a proof of concept study. *Early Child Development and Care*, 185(4), 601-613.
- [24] Li, X., Zhou, N., Fang, X., & Cao, H. (2020). Marital Conflict Resolution and Marital Affection in Chinese Marriage: Integrating Variable-Centered and Person-Centered Approaches. *Marriage & Family Review*, 56(4), 369-389.
- [25] Poletti, B., Carelli, L., Solca, F., Pezzati, R., Faini, A., Ticozzi, N., & Silani, V. (2019). Sexuality and intimacy in ALS: systematic literature review and future perspectives. *Journal of Neurology, Neurosurgery & Psychiatry*, 90(6), 712-719.
- [26] Seiter, N. S., Quirk, K., Hardy, N., Zinbarg, R. E., Goldsmith, J. Z., & Pinsof, W. M. (2020). Changes in Commitment and Sexual Satisfaction: Trajectories in Couple Therapy. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 46(3), 296-302.
- [27] Sevinç, M., & Garip, E. S. (2010). A study of parents' child raising styles and marital harmony. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 1648-1653.
- [28] Van den Dries, L., Juffer, F., Van IJzendoorn, M. H., & Bakermans-Kranenburg, M. J. (2009). Fostering security? A meta-analysis of attachment in adopted children. *Children and youth services review*, 31(3), 410-421.
- [29] Van Rosmalen, L., van der Horst, F. C., & Van der Veer, R. (2016). From secure dependency to attachment: Mary Ainsworth's integration of Blatz's security theory into Bowlby's attachment theory. *History of psychology*, 19(1), 22.
- [30] Vowels, L. M., & Mark, K. P. (2020). Partners' Daily Love and Desire as Predictors of Engagement in and Enjoyment of Sexual Activity. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 1-13.
- [31] Wagner, S. A., Mattson, R. E., Davila, J., Johnson, M. D., & Cameron, N. M. (2020). Touch me just enough: The intersection of adult attachment, intimate touch, and marital satisfaction. *Journal of Social and Personal Relationships*, 37(6), 1945-1967.
- [32] Wijaya, A. P., & Widyaningsih, Y. A. (2020). The Role of Dyadic Cohesion on Secure Attachment Style toward Marital Satisfaction: A Dyadic Analysis on Couple Vacation Decision. *Journal of Quality Assurance in Hospitality & Tourism*, 1-24.